

ЗАЯВА
Верховної Ради України
до Дня місцевого самоврядування в Україні в умовах
триваючої збройної агресії російської федерації проти
України

У День місцевого самоврядування, в умовах триваючого, неспровокованого, повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, яке є продовженням збройної агресії проти нашої держави, розпочатої у 2014 році, Верховна Рада України:

висловлює щирю вдячність депутатам місцевих рад, сільським, селищним та міським головам, усім працівникам органів місцевого самоврядування та їх апаратів, підприємств, установ та організацій комунальної форми власності, науковцям, експертам та активістам громадського сектору за їх невтомну та відповідальну працю на благо територіальних громад, ефективне вирішення у надскладних умовах воєнного стану найважливіших завдань і проблем, що стосуються добробуту і життя населення;

відзначає ключову роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні енергетичної стійкості, стабільного функціонування територіальних громад та задоволення життєво необхідних потреб населення, а також у відновленні та розвитку постраждалих територій;

наголошує на важливості подальшого зміцнення місцевого самоврядування через продовження реформи децентралізації в Україні на основі кращих європейських стандартів і практик, міжнародне співробітництво та обмін досвідом з органами місцевого самоврядування інших держав, задля сталого розвитку України та успішного вступу до Європейського Союзу;

відзначає діяльність Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України, як інституційної платформи для системного діалогу між Главою держави, центральною та місцевою владами, забезпечуючи консолідацію позиції органів місцевого самоврядування та її врахування під час підготовки та реалізації загальнодержавних рішень;

відзначає ефективність всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, як майданчиків із просування децентралізаційних ініціатив всередині країни та українського порядку денного на міжнародній арені;

вкотре висловлює вдячність за підтримку всім народам, парламентам, лідерам іноземних держав та міжнародним організаціям за ухвалені резолюції та заяви, що засуджують збройну агресію російської федерації проти України, засвідчують підтримку України та надання їй допомоги у боротьбі за відновлення територіальної цілісності в межах міжнародно визнаного

державного кордону України та за встановлення всеохоплюючого, справедливого та сталого миру;

вітає резолюцію 11-ї Надзвичайної спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН 11/7 від 24 лютого 2025 року «Просування всеохоплюючого, справедливого та сталого миру в Україні», інші резолюції ГА ООН, котрі засуджують агресивну війну Російської Федерації проти України, а також відповідні доповіді Генерального секретаря ООН на їх виконання;

високо оцінює ухвалення Парламентською Асамблеєю Ради Європи резолюції 2605 від 24 червня 2025 р. «Правові та правозахисні аспекти агресії РФ проти України» та створення Спеціального трибуналу за злочин агресії проти України.

Верховна Рада України заявляє, що:

з 24 лютого 2022 року з початку повномасштабного, незаконного, неспровокованого вторгнення російської федерації в Україну тисячі населених пунктів України щоденно зазнають обстрілів та бомбардувань. Частину території України тимчасово окупували збройні сили держави-агресора – російської федерації, на частині території тривають інтенсивні бойові дії;

російська влада систематично порушує міжнародне гуманітарне право, зокрема здійснює невибіркові обстріли густонаселених районів України, що призводить до масового зростання жертв серед цивільного населення, продовжує переслідувати, свавільно затримувати та засуджувати цивільних осіб за сфабрикованими звинуваченнями, у тому числі представників органів місцевого самоврядування;

станом на кінець 2025 року в російському полоні утримується понад 50 представників органів місцевого самоврядування, зокрема серед яких міські голови та старости територіальних громад;

російська окупаційна влада продовжує примусову паспортизацію українців на тимчасово окупованих територіях;

під загрозою позбавлення доступу до пенсій, соціальних послуг, освіти та медичної допомоги близько 3,5 мільйонів мешканців тимчасово окупованих територій України були змушені отримати паспорти російської федерації;

на тимчасово окупованих територіях України обмежується свобода слова та віросповідання, відбуваються переслідування журналістів, утиски українських та кримськотатарських ЗМІ, репресії проти невідконтрольних Москві релігійних громад;

окупаційна адміністрація масово вилучає житло та землю українців, передаючи їх у власність російським структурам і військовим;

за понад одинадцять років війни Україна неодноразово наголошувала на необхідності підвищення ефективності діяльності міжнародних організацій, уповноважених забезпечувати дотримання норм гуманітарного права.

Крім того, Верховна Рада України:

високо цінує послідовну позицію Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи, Парламентської асамблеї Ради Європи, Європейського Парламенту та Європейської Комісії у засудженні російської агресії та водночас закликає міжнародних партнерів до прийняття дієвих рішень, які посилять спроможність українських територіальних громад функціонувати в умовах війни, зокрема шляхом безпосередньої фінансової підтримки органів місцевого самоврядування в Україні, підтримки у відбудові критичної інфраструктури та гарантування безпеки цивільного населення;

закликає міжнародну спільноту посилити зусилля щодо визволення цивільних осіб, включно з представниками органів місцевого самоврядування, журналістами, правозахисниками, викраденими дітьми;

наголошує на необхідності збільшення тиску на російську федерацію для негайного припинення депортації, насильницького переміщення та примусового призову, надання безперешкодного доступу міжнародним моніторинговим місіям, забезпечення прав утримуваних осіб, проведення незалежного розслідування фактів катувань, відновлення свободи слова, віросповідання та повернення незаконно відібраного майна;

закликає до об'єднання міжнародного співтовариства довкола загальновизнаних принципів і норм міжнародного права, зокрема Статуту Організації Об'єднаних Націй, а також до боротьби з російською агресією в усіх її проявах, особливо за часів, коли Український народ продовжує героїчно боротися за збереження своєї ідентичності, державності та за своє майбутнє;

підтверджує готовність України до подальшої співпраці з Організацією Об'єднаних Націй для захисту прав людини, повернення незаконно депортованих дітей, звільнення цивільних утримуваних та військовополонених, розслідування випадків сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, та забезпечення справедливості для жертв;

закликає міжнародну спільноту посилити тиск на російську федерацію політичними, економічними та правовими засобами для негайного припинення її збройної агресії, деокупації територій України, притягнення винних до відповідальності за вчинені злочини, а також створення міжнародних механізмів відшкодування державою-агресором завданих війною збитків.

